

Волкова В.В. Экономическая оценка капитализации банков Украины

Определена низкая мощность украинского банковского сектора. Проведен анализ капитала банковской системы в разрезе групп банков. Приведены позитивные и негативные последствия присутствия иностранных банков на украинском рынке. Определен уровень капитализации банков исходя из позиций макро- и микроэкономического подходов. Проанализирована динамика и качество активов банков Украины.

Ключевые слова: собственный капитал, капитализация банковской системы, иностранный капитал, активы банка, уровень капитализации банков.

Volkova V.V. Economic assessment of capitalization of banks of Ukraine

Low power of the Ukrainian banking sector is determined. The analysis of the capital of a banking system in a section of groups of banks is carried out. Positive and negative consequences of presence of foreign banks are given in the Ukrainian market. Level of capitalization of banks proceeding from positions macro – and microeconomic approaches is defined. Dynamics and quality of assets of banks of Ukraine is analysed.

Keywords: own capital, capitalization of a banking system, foreign capital, bank assets, level of capitalization of banks.

УДК 658.589

*Доц. І.М. Дашко, канд. екон. наук; аспір. О.Б. Мусійовська;
магістрант К.І. Петрушка – НУ "Львівська політехніка"*

**МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ СПРИЙНЯТЛИВІСТЮ
МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Обґрунтовано необхідність оптимізації рівня інноваційної сприйнятливості машинобудівних підприємств. Побудовано ланцюжки компетенцій підприємства у сфері управління інноваційною діяльністю, які відповідають його пасивній та активній інноваційній сприйнятливості. Встановлено ієрархію цілей та завдань управління інноваційною сприйнятливістю суб'єкта господарювання. Запропоновано механізм управління інноваційною сприйнятливістю підприємства. Встановлено послідовність процесу управління інноваційною сприйнятливістю підприємства.

Ключові слова: машинобудівне підприємство, інновація, інноваційна сприйнятливість, компетенція, управління, механізм, послідовність.

Постановка проблеми дослідження. Забезпечення стійкого економічного зростання вітчизняної економіки можливе лише на засадах впровадження інвестиційно-інноваційної моделі її розвитку, реалізація якої має на меті істотне підвищення рівня інноваційної активності суб'єктів господарювання. На теперішній час цей рівень у більшості галузей економіки та промисловості України, зокрема у машинобудуванні, залишається низьким, незважаючи на те, що існує об'єктивна потреба у здійсненні широкомасштабної програми залучення у господарську діяльність вітчизняних підприємств різноманітних видів продуктивних та технологічних нововведень.

Таким чином, більшість підприємств України, зокрема тих, що належать до машинобудівної галузі, характеризуються низьким ступенем їх сприйнятливості до інновацій. Це, передусім, відображається у недостатніх можливостях суб'єктів господарювання щодо: оперативного акумулювання інформації про параметри їх зовнішнього інноваційного середовища (зокрема про сподіваний попит на інноваційну продукцію та сучасний рівень розвитку науки і техніки у даній та суміжній галузях економіки), здійснення оцінювання та оброблення цієї інформації з метою визначення напрямів інноваційної політики та попереднього оцінювання доціль-

ності реалізації інноваційних проектів, а також матеріалізації цих напрямів шляхом залучення та (або) створення нововведень для забезпечення отримання належних фінансових результатів.

За таких умов постає проблема формування теоретико-методологічних засад покращення рівня інноваційної сприйнятливості вітчизняних машинобудівних підприємств за допомогою створення та реалізації дієвого механізму управління нею.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На теперішній час у низці літературних джерел, зокрема у працях [1-10], їх автори виокремлюють різноманітні підходи до покращення інноваційної сприйнятливості суб'єктів господарювання. Так, М. Сирлибаєв у роботі [9, с. 179] на підставі проведеного дослідження елементів інноваційної сприйнятливості підприємства виокремлює, зокрема, такі основні умови, що сприяють її постійному вдосконаленню: здатність забезпечити внутрішню гнучкість виробничої системи за рахунок технологічного оснащення виробництва, а також за рахунок формування адекватної системи цілей персоналу; здатність забезпечити рівень конкурентоспроможності товарів і послуг в обсягах, що відповідають потенційному попиту на них у відповідних сегментах ринку з урахуванням конкурентного статусу організації та запланованої частки розширення ринку; здатність забезпечити високу ефективність функціонування організації за рахунок найбільш раціонального використання її інвестиційних можливостей; здатність забезпечити ефективну розробку та реалізацію стратегічної програми технічного і соціального розвитку організації; здатність здійснювати зміни запланованих рішень, адекватних змінам цілей організації.

Розглядаючи напрями забезпечення інноваційної сприйнятливості економічних систем, Л.В. Синиця у [8] виокремлює такі основні заходи, спрямовані на таке забезпечення: законодавча підтримка і створення типових елементів механізму регулювання інноваційної діяльності; інформування громадськості через пропаганду, наукові конференції; вдосконалення людського чинника, в якому, на думку автора, закладено головний потенціал і, одночасно, головна небезпека під час формування інноваційної сприйнятливості.

Досліджуючи закономірності управління розвитком інноваційної сприйнятливості організації в умовах ринку, М.М. Глазов та І.П. Фірова у роботі [4, с. 155] зазначають, що основним фактором ефективності такого розвитку є скорочення тривалості інноваційного процесу в рамках циклу: фундаментальні дослідження – НДДКР – впровадження нововведень – використання інновацій.

У роботі [6] її автор виокремлює чотири основні напрями підвищення рівня інноваційної сприйнятливості підприємств, а саме: здійснення досліджень і розробок, спільних з іншими підприємствами галузі, а також підприємствами та організаціями суміжних галузей; цілеспрямоване систематичне підвищення рівня кваліфікації управлінського персоналу підприємства; посилення контактів підприємства з організаціями системи науково-технічної та інноваційної інфраструктури; підвищення рівня ліквідності поточних активів підприємства.

Близнюк Т.П., розглядаючи проблеми формування інноваційного потенціалу вітчизняних підприємств, пропонує у [1, с. 25] послідовність етапів розвитку інноваційної сприйнятливості підприємства, що охоплюють: оцінювання підготовленості підприємства до інновацій (при цьому на даному етапі основними функціями менеджменту, на думку автора, є встановлення цілей, прогнозування та пла-

нування); розроблення та здійснення програми впровадження інновацій (з використанням функцій організування, координування, активізації та стимулювання); контроль реалізації програми впровадження інновацій (за допомогою функцій обліку та контролю); розроблення вказівок з формування стратегії поведінки організації (з використанням функцій регулювання та нормування).

Масленнікова Н.П. у роботі [7, с. 102-103] наводить перелік чинників, вдосконалення яких може збільшити потенціал інноваційної активності та сприйнятливості організації до інновацій. Зокрема, до переліку таких чинників автори віднесли: взаємозв'язки у ланцюжку цінностей (зокрема взаємозв'язки зі споживачами), взаємозв'язки з партнерами по кооперації, взаємозв'язки з конкурентами, взаємозв'язки з елементами інституційного середовища (державними, суспільними, фінансовими організаціями), організування внутрішніх процесів управління інноваційною діяльністю.

Зазначаючи плідність існуючих у сучасній літературі підходів до управління інноваційною сприйнятливістю підприємств, варто, однак, відзначити, що ці підходи потребують подальшого розвитку та систематизації, що може бути здійснено завдяки розробленню загального механізму управління сприйнятливістю підприємств до нововведень.

Постановка завдання. Метою статті є розроблення теоретичних і методологічних засад створення та реалізації механізму управління інноваційною сприйнятливістю машинобудівних підприємств. Для досягнення цієї мети у роботі було вирішено такі завдання: обґрунтовано необхідність оптимізації рівня інноваційної сприйнятливості машинобудівних підприємств; побудовано ланцюжки компетенцій підприємства у сфері управління інноваційною діяльністю, які відповідають його пасивній та активній інноваційній сприйнятливості; встановлено ієрархію цілей і завдань управління інноваційною сприйнятливістю суб'єкта господарювання; побудовано механізм управління інноваційною сприйнятливістю підприємства; розроблено послідовність процесу управління інноваційною сприйнятливістю підприємства.

Виклад основного матеріалу. Рівень інноваційної сприйнятливості будь-якого суб'єкта господарювання не є величиною, сталою у часі, а постійно змінюється під впливом чинників зовнішнього та внутрішнього інноваційного середовища. Така зміна значною мірою відбувається за рахунок дії чинників, які не залежать від підприємства, проте при цьому існує також і можливість цілеспрямованого впливу на рівень інноваційної сприйнятливості з боку менеджерів підприємства.

Треба зазначити, що постановка імперативного завдання про необхідність обов'язкового досягнення зростання рівня інноваційної сприйнятливості підприємств викликає певні заперечення. Дійсно, збільшення рівня інноваційної сприйнятливості суб'єктів господарювання не є самоціллю, а лише інструментом покращення фінансових результатів, які отримують ці суб'єкти від здійснення інноваційної діяльності. За таких умов може існувати певний граничний рівень інноваційної сприйнятливості, за якого додаткові витрати, пов'язані з його підвищенням, не покриваються приростом доходів від провадження підприємством інноваційної діяльності (у подальшому такий рівень інноваційної сприйнятливості підприємства ми будемо називати оптимальним).

Таким чином, розглядаючи можливість зростання фінансових результатів інноваційної діяльності підприємства за рахунок покращення його інноваційної сприйнятливості, правильніше робити акцент не на обов'язковій максимізації рівня цієї сприйнятливості, а на його оптимізації. При цьому потрібно зазначити, що за способом провадження інноваційної діяльності підприємства існує два види його сприйнятливості до інновацій:

- пасивна інноваційна сприйнятливість, що характеризує здатність підприємства до залучення нововведень (передусім продуктів та технологічних процесів), розроблених сторонніми особами, зокрема шляхом придбання ліцензій на право такого залучення;
- активна інноваційна сприйнятливість, що характеризує здатність підприємства до самостійного розроблення нововведень за допомогою використання з цією метою власних інноваційних ресурсів (кадрів розробників, науково-дослідних лабораторій, відповідного обладнання тощо).

Загалом, інноваційна сприйнятливість підприємства можна розглядати як певну систему, взаємопов'язаними складовими якої є набір компетенцій підприємства стосовно його здатності провадити інноваційну діяльність на різних етапах перебігу інноваційного процесу, а також відповідні складові організаційно-методологічного та ресурсного забезпечення реалізації цих компетенцій. При цьому дані компетенції реалізуються по чергово, що дає змогу ввести поняття ланцюжка компетенцій підприємства у сфері управління його інноваційною діяльністю.

Як випливає з рис. 1, інноваційна сприйнятливість підприємства залежить від ефективності функціонування кожної ланки ланцюжка компетенцій підприємства у сфері управління його інноваційною діяльністю. При цьому у випадку, якщо якась із ланок функціонує незадовільно, усі наступні ланки ланцюжка компетенцій не будуть працювати з найвищою можливою їх кінцевою ефективністю.

Враховуючи викладене вище, здійснення оптимізації сприйнятливості підприємства до нововведень за кожною ланкою ланцюжка компетенцій підприємства має бути одним з основних завдань управління його інноваційною сприйнятливістю.

Загалом, можливою є побудова певної ієрархії цілей та завдань процесу управління інноваційною сприйнятливістю суб'єкта господарювання, як це зображено на рис. 2. При цьому кінцевою метою такого управління є максимізація фінансових результатів (прибутку) підприємства, які воно отримує від провадження інноваційної діяльності, що потребує, відповідно, досягнення цілей та виконання ряду завдань нижчого рівня.

Треба зазначити, що у сучасній літературі недостатньо уваги приділено визначенню поняття "управління інноваційною сприйнятливістю підприємства". Однією з небагатьох наукових праць, де здійснюється спроба такого визначення, є робота О.М. Владимірової [3], у якій автор подає таке визначення поняття "управління інноваційною сприйнятливістю" – це закономірна, спрямована зміна системи, в процесі якої змінюються умови, фактори та якість ресурсів, форми і способи взаємодії суб'єктів системи, коригуються цілі та завдання, вдосконалюються організаційні структури. Проте таке тлумачення поняття "управління інноваційною сприйнятливістю" є занадто узагальненим, таким, що не враховує специфіку відповідного об'єкта управління.

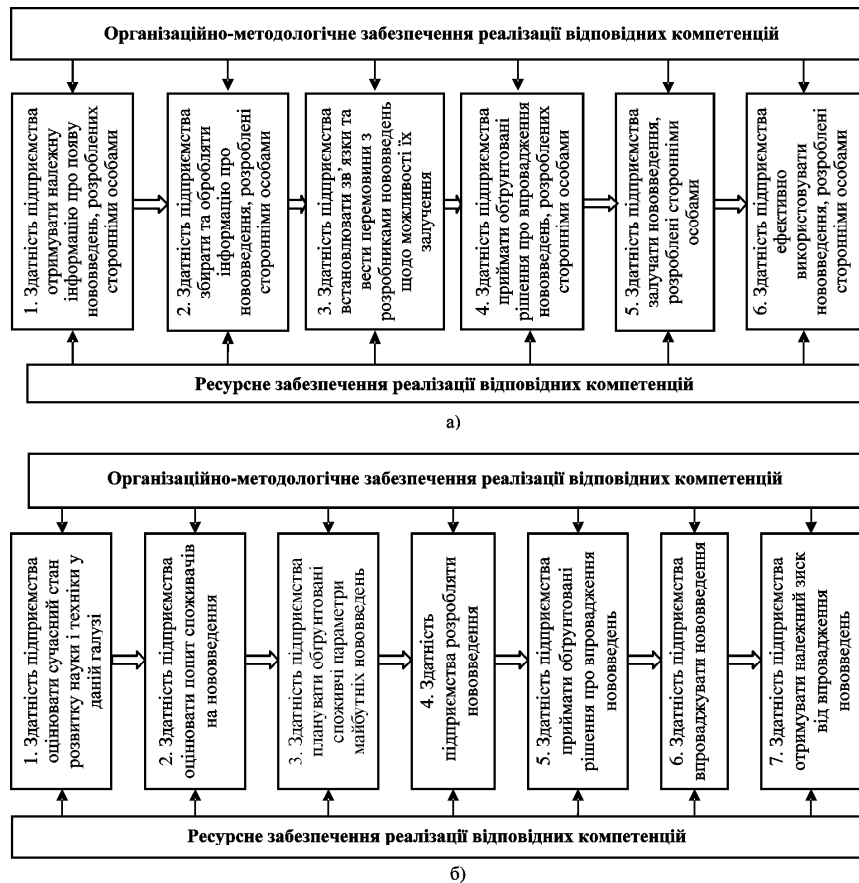

Рис. 1. Ланцюжок компетенцій підприємства у сфері управління його інноваційною діяльністю, що відповідає: а) його пасивній інноваційній сприйнятливості; б) його активній інноваційній сприйнятливості

Базуючись на проведених дослідженнях процесу формування інноваційної сприйнятливості суб'єкта господарювання, ми пропонуємо розуміти під управлінням цією сприйнятливостю цілеспрямований вплив суб'єктів такого управління на процеси формування інноваційної сприйнятливості підприємства з метою досягнення її величини до рівня, який забезпечує максимізацію розміру фінансових результатів інноваційної діяльності підприємства.

Як і будь-який управлінський процес, управління інноваційною сприйнятливостю підприємства характеризується певними суб'єктами, об'єктами та механізмом. При цьому під механізмом управління інноваційною сприйнятливостю доцільно розуміти впорядковану у просторі та часі сукупність засобів впливу суб'єктів такого управління на процеси формування інноваційної сприйнятливості.

Серед наукових праць, автори яких виокремлюють механізми, об'єкти та суб'єкти управління інноваційною сприйнятливостю підприємства, доцільно виділити роботу Н.В. Якименко [10, с. 287-288]. У цій праці до механізмів управління ін-

новаційної сприйнятливостю автор відніс: структурний механізм, інформаційний механізм, механізм прийняття рішень, механізм управління ресурсами та механізм управління інноваційним процесом. Стосовно об'єктів управління інноваційною сприйнятливостю, то, на думку автора, вони охоплюють: процеси розподілу ресурсів, процеси підготовки персоналу, процеси інформаційного забезпечення, інноваційний процес, організаційно-управлінські процеси, процеси стимулювання попиту та процеси виробничого характеру. Якщо ж розглядати суб'єкти управління інноваційною сприйнятливостю підприємства, то до них автор відніс його вище керівництво, керівники структурних підрозділів та персонал.

Рис. 2. Ієрархія цілей та завдань управління інноваційною сприйнятливостю суб'єкта господарювання

Запропонований Н.В. Якименко підхід є загалом достатньо обґрунтований. Проте поданий автором перелік об'єктів управління інноваційною сприйнятливостю підприємства доцільно було б систематизувати шляхом виокремлення таких їх груп: методологічне забезпечення, організаційне забезпечення, інформаційне забезпечення, інноваційні ресурси, виробничі ресурси, що застосовуються для виготовлення інноваційної продукції, фінансові ресурси. За таких умов схему механізму управління інноваційною сприйнятливостю підприємства можна подати у вигляді рис. 3. Як видно з цього рисунку, даний механізм передбачає здійснення цілеспрямованого впливу суб'єктів управління на перелічені вище об'єкти з метою оптимізації рівня інноваційної сприйнятливості підприємства і потребує застосування ітеративного підходу, що відображається у неперервній дії даного механізму управління як реакції на зміну внутрішнього та зовнішнього інноваційного середовища суб'єкта господарювання.

Важливою складовою процесу управління інноваційною сприйнятливостю підприємства є функції такого управління. Серед них потрібно виокремити такі найважливіші, як моніторинг внутрішнього та зовнішнього інноваційного середо-

вища суб'єкта господарювання, планування інноваційної програми підприємства, організування реалізації інноваційної сприйнятливості, регулювання обсягів інноваційних ресурсів підприємства. Відповідно до перелічених функцій управління інноваційною сприйнятливістю суб'єкта підприємництва, можливо встановити загальну послідовність процесу такого управління, що передбачає реалізацію перелічених функцій управління (рис. 4).

Реалізація механізму управління інноваційною сприйнятливістю підприємств потребує, насамперед, підвищення рівня їх чутливості до потреб потенційних споживачів у нововведеннях, що, серед іншого, досягається завдяки плануванню оптимальних параметрів як пасивної, так і активної сприйнятливості суб'єктів господарювання до нововведень. Основним завданням такого планування є встановлення переліку тих видів нововведень, які підприємство повинно залучати до розгляду на кожному етапі ланцюжка його компетенцій у сфері управління інноваційною діяльністю.

При цьому основними параметрами інноваційної сприйнятливості підприємства, які підлягають оптимізації, є:

- натуральні обсяги виготовлення нових або вдосконалених видів продукції за допомогою існуючих на цьому підприємстві видів техніки та технологій;
- натуральні обсяги виготовлення підприємством покращених та (або) традиційних видів продукції за допомогою інноваційних видів техніки та технологій;
- моменти часу, у які підприємство повинно впроваджувати у виробництво кожен вид нововведень;
- витрати виробничих та фінансових ресурсів на виготовлення кожного виду продуктивних нововведень, зокрема – потреба в інвестиціях у придбання додаткових основних засобів для здійснення такого виготовлення;
- витрати виробничих та фінансових ресурсів на виготовлення кожного виду традиційної або покращеної продукції, яку передбачено виготовляти за допомогою інноваційних видів техніки та технологій, у тому числі – потреба в інвестиціях у придбання додаткових основних засобів для здійснення такого виготовлення;
- витрати коштів на придбання підприємством права використовувати об'єкти інтелектуальної власності;
- витрати виробничих і фінансових ресурсів на розроблення власними силами підприємства продуктивних та інших видів нововведень;
- обсяги різних видів інноваційних ресурсів, які потрібні підприємству для провадження своєї інноваційної діяльності, зокрема чисельність працівників, що задіяні у процесі розроблення нововведень, та необхідна маса основних засобів, що використовуватимуться у процесі такого розроблення;
- величина економічних результатів (прибутку та надприбутку) підприємства від здійснення ним інноваційної діяльності.

Перелічені показники тісно пов'язані між собою та безпосередньо зумовлюють рівень інноваційної сприйнятливості підприємства; при цьому деякі з них визначають цей рівень у поточному періоді часу (наприклад обсяги інноваційних ресурсів підприємства), а інші – впливатимуть на нього у наступних періодах. Зокрема, обсяги виготовлення підприємством інноваційної продукції та розміри інвестицій у розширення її виготовлення справляють вплив на економічні результати інноваційної діяльності підприємства та, відповідно, обумовлюють ступінь ефективності впровадження тих нововведень, які підприємство буде розглядати на предмет доцільності такого впровадження у наступних періодах (як шляхом заміщення попередніх, так і без припинення їх виробництва (експлуатації)).

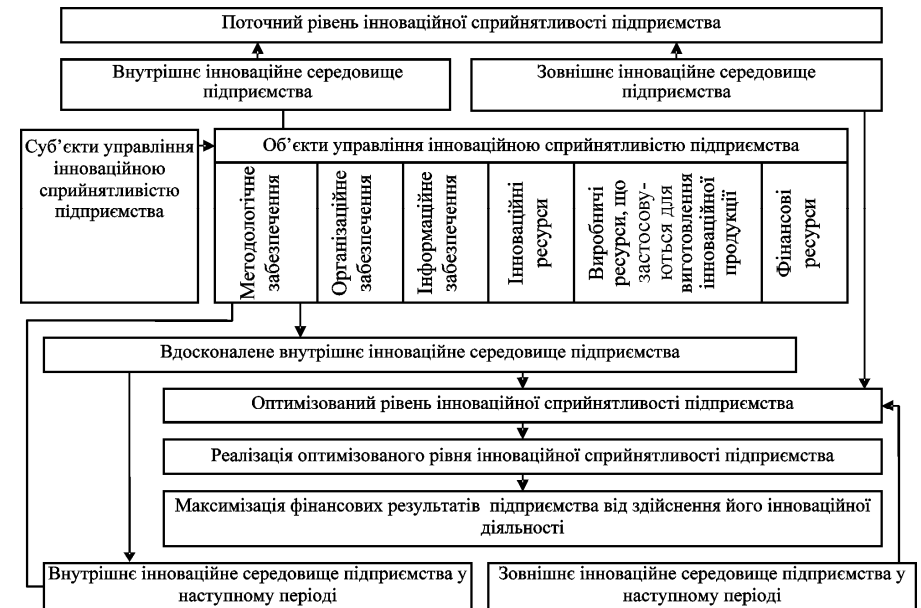

Рис. 3. Механізм управління інноваційною сприйнятливістю підприємства

Рис. 4. Послідовність процесу управління інноваційною сприйнятливістю підприємства

Висновки. Інноваційна сприйнятливість підприємства потрібно розглядати як певну систему, взаємопов'язаними складовими якої є набір компетенцій підприємства стосовно його здатності провадити інноваційну діяльність на різних етапах перебігу інноваційного процесу, а також відповідні складові організаційно-методичного та ресурсного забезпечення реалізації цих компетенцій.

Сприйнятливості підприємства до інновацій залежить від ефективності функціонування кожної ланки ланцюжка компетенцій підприємства у сфері управління його інноваційною діяльністю. При цьому у випадку, якщо якась із ланок функціонує незадовільно, усі наступні ланки ланцюжка компетенцій не будуть працювати з найвищою можливою їх кінцевою ефективністю. Враховуючи це, здійснення оптимізації сприйнятливості підприємства до нововведень за кожною ланкою ланцюжка компетенцій підприємства має бути одним з основних завдань управління його інноваційною сприйнятливостю.

Під управлінням інноваційною сприйнятливостю підприємства доцільно розуміти цілеспрямований вплив суб'єктів такого управління на процеси формування інноваційної сприйнятливості підприємства з метою доведення її величини до рівня, який забезпечує максимізацію розміру фінансових результатів інноваційної діяльності. При цьому під механізмом управління інноваційною сприйнятливостю доцільно розуміти впорядковану у просторі та часі сукупність засобів впливу суб'єктів такого управління на процеси формування інноваційної сприйнятливості.

Доцільним є виокремлення таких груп об'єктів управління інноваційною сприйнятливостю: методологічне забезпечення, організаційне забезпечення, інформаційне забезпечення, інноваційні ресурси, виробничі ресурси, що застосовуються для виготовлення інноваційної продукції, фінансові ресурси.

Запропонований у роботі механізм управління інноваційною сприйнятливостю підприємства передбачає здійснення цілеспрямованого впливу суб'єктів управління на перелічені вище об'єкти з метою оптимізації рівня інноваційної сприйнятливості підприємства і потребує застосування ітеративного підходу, що відображається у неперервній дії цього механізму управління як реакції на зміну внутрішнього та зовнішнього інноваційного середовища суб'єкта господарювання.

Подальші дослідження закономірностей формування механізму управління інноваційною сприйнятливостю машинобудівних підприємств потребують побудови формалізованих алгоритмів оптимізації її рівня, які б враховували специфіку цього виду економічної діяльності.

Література

1. Близнюк Т.П. Проблемы формирования инновационного потенциала украинского предприятия / Т.П. Близнюк // Бизнес-Информ : міжнар. наук. економ. журнал. – Харків : Вид-во ХНЕУ. – 2011. – № 1. – С. 21-26.
2. Бутенко Д.С. Оцінка результативності інноваційної діяльності підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)" / Д.С. Бутенко. – Харків, 2012. – 20 с.
3. Владимирова О.Н. Управление инновационной восприимчивостью региона: методология и инструментарий : автореф. дисс. на соискание учен. степени д-ра екон. наук: спец. 08.00.05 "Экономика и управление народным хозяйством: управление инновациями" / О.Н. Владимирова. – Красноярск, 2011. – 20 с.
4. Глазов М.М. Управление развитием инновационной восприимчивости организаций в условиях рынка / М.М. Глазов, И.П. Фирова // Ученые записки Российского государственного

гидрометеорологического университета: научно-теоретический журнал. – 2010. – № 16. – С. 151-162.

5. Дюжев В.Г. Підвищення інноваційної сприйнятливості до технологій нетрадиційної відновленої енергетики на основі формування грошових потоків / В.Г. Дюжев // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Сер.: Проблеми економіки та управління. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка". – 2012. – № 725. – С. 79-84.

6. Комков С.Ю. Особенности оценки и управления инновационной восприимчивостью предприятия / С.Ю. Комков // Вестник Гомельского государственного технического университета им. П.О. Сухого. – 2004. – № 2. – С. 47-54.

7. Масленникова Н.П. Функции управления развитием инновационной восприимчивости организации / Н.П. Масленникова // Менеджмент сегодня : науч.-практ. журнал. – Харьков : Изд. дом "Гребенников". – 2006. – № 2. – С. 109-110.

8. Синиця Л.В. Забезпечення інноваційної сприйнятливості регіональної економічної системи / Л.В. Синиця // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля : наук. журнал. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля. – 2010. – № 2(144). – С. 124-127.

9. Сырлыбаев М. Теоретические аспекты инновационной восприимчивости предприятия / М. Сырлыбаев. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://www.creativeconomy.ru>.

10. Якименко Н.В. Управління інноваційною сприйнятливостю як складова адаптивного управління інноваційним розвитком підприємств залізничного транспорту / Н.В. Якименко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2012. – № 40. – С. 286-289.

Дашко И.М., Мусийовская О.Б., Петрушка К.И. Механизм управления инновационной восприимчивостью машиностроительных предприятий

Обоснована необходимость оптимизации уровня инновационной восприимчивости машиностроительных предприятий. Построены цепочки компетенций предприятия в сфере управления инновационной деятельностью, которые соответствуют его пассивной и активной инновационной восприимчивости. Определена иерархия целей и задач управления инновационной восприимчивостью хозяйствующего субъекта. Предложен механизм управления инновационной восприимчивостью предприятия. Определена последовательность процесса управления инновационной восприимчивостью предприятия.

Ключевые слова: машиностроительное предприятие, инновация, инновационная восприимчивость, компетенция, управление, механизм, последовательность.

Dashko I.M., Musiyovska O.B., Petrushka K.I. Mechanism of management of innovative receptivity machine-building enterprises

The grounded necessity of optimization of level of innovative receptivity of machine-building enterprises. The chainlets of jurisdictions of enterprise are built in the field of management innovative activity, which answer him to passive and active innovative receptivity. The hierarchy of aims and tasks of management of being in charge subject innovative receptivity is set. The mechanism of management of enterprise innovative receptivity is offered. The sequence of process of management of enterprise innovative receptivity is set.

Keywords: machine-building enterprise, innovation, innovative receptivity, jurisdiction, management, mechanism, sequence.

УДК 657.1:655

*Доц. А.М. Должанський, канд. екон. наук;
магістрант О.С. Юрочко – Львівська КА*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПОЛІГРАФІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ РОЗВИТКУ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

Проаналізовано нормативно-правові акти, що регулюють бухгалтерський облік виробничих запасів на поліграфічних підприємствах. Розроблено та запропоновано п'ятирівневу модель нормативно-правового регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів та обґрунтовано необхідність вирішення проблем з узгодження законодавчої бази на всіх рівнях.